

Voorzitter

Ik zou u waarschijnlijk tekortdoen als ik zou zeggen dat het niet gaat over de laatste alinea van de brief. Die betreft immers de uitspraak van uw fractievoorzitter en het feit dat de minister-president daarvan kennisgenomen heeft. Ik zou mij kunnen voorstellen dat ik daarover ook een vraag heb.

Het gaat ook over die passages van de brief die in ieder geval de vraag oproepen of er niet wat licht zit tussen hetgeen de minister-president vrijdagavond heeft gezegd en wat nu in de brief staat. Ik doel dan vooral op de tweede alinea. Daarover hebben wij wat vragen en die vragen heeft eigenlijk iedereen. De minister-president en de minister van Buitenlandse Zaken kunnen tegen iedereen zeggen dat het boek gesloten is, alleen niet tegen het parlement en daarom moet dat boek toch nog heel even open wat ons betreft!

De **voorzitter**: Ik neem aan dat de Kamer met uw verzoek instemt.

Gezien de orde van vandaag denk ik – hoewel mij dat op zich wel spijt – dat ik dat debat meteen na het debat dat we nu voeren met de regering over de commissie-Bakker, zal moeten laten plaatsvinden. De lengte van de brief geeft mij aanleiding te zeggen dat de spreektijden van dat debat drie minuten per fractie zullen zijn. Hoewel ik dat altijd doe – dat is bekend – zal ik zeker aan deze drie minuten erg strak de hand houden, omdat het anders te lang duurt. We hebben namelijk een aantal andere agendapunten die vandaag echt afgehandeld moeten worden. Aangezien er, zo is mij geworden, ook naar Biarritz gereisd moet worden, lijkt het mij verstandig om het debat meteen vanmiddag om een uur of vier, half vijf te voeren. Tot nader order zou ik het daar maar op houden; ik zal u dat in de loop van de middag nog schriftelijk laten weten.

Het woord is aan mevrouw Van Vliet.

Mevrouw **Van Vliet** (D66): Voorzitter! Mede namens collega's Örgü van de VVD en Arib van de PvdA wil ik aan staatssecretaris Vliegenthart een brief vragen over het bericht van vanochtend in de Volkskrant, betreffende het feit dat er minstens 600 pleegkinderen in afwachting zijn van een pleeggezin, terwijl er evenzoveel gezinnen zijn die graag

een pleeggezin zouden willen zijn. Onze vraag aan de staatssecretaris is, wat de reden is van het feit dat er zoveel mensen zijn die graag een pleeggezin zouden willen vormen, en tegelijkertijd niet de kans hebben om een pleegkind in huis te nemen. Zitten daar bureaucratische redenen achter of andere redenen? Wij zouden dat graag op korte termijn beantwoord krijgen om daarop nader in te kunnen gaan voor de begrotingsbehandeling.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van de vergadering door te geleiden naar het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik geloof overigens dat volgende week de schriftelijke vragen voor de begroting moeten worden ingeleverd, dus ik vraag mij af of het ook niet daar gekund had.

Het woord is aan de heer Duivesteijn.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Voorzitter! Ik zou het waarderen als het mogelijk is een voortgezet algemeen overleg te houden over de motie-Duivesteijn inzake de Hoeksche Waard.

De **voorzitter**: Ik ben blij dat u weer eens zegt "voortgezet algemeen overleg", want dat is voor mij reden om te zeggen dat het een verslag van een algemeen overleg is en geen voortgezet algemeen overleg. Maar dat wist u, mijnheer Duivesteijn.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Ik bied zeer nederig mijn excuses aan, en ik hoop dat die excuses drie keer in de Handelingen komen! Mag ik nu terug naar mijn plaats?

De **voorzitter**: Ja. Het ging mij er eigenlijk om dat de hele Kamer nog eens kan horen dat het om een verslag gaat, en niet om de voortzetting van het algemeen overleg. Maar, mijnheer Duivesteijn, heeft het haast? Of kan het volgende week? U mag ook gebruik maken van de interruptiemicrofoon, hoor.

De heer **Duivesteijn** (PvdA): Het mag ook volgende week.

De **voorzitter**: Daar zal de hele Kamer u erg dankbaar voor zijn, neem ik aan!

Aan de orde zijn de **stemmingen over vijf moties**, ingediend bij het debat over **de Staat van de Europese Unie (27407)**, te weten:

- de motie-Patijn c.s. over het ontwerphandvest van de grondrechten van de Europese Unie (27407, nr. 2);
- de motie-De Hoop Scheffer over een juridisch bindend dan wel declatoir karakter van een handvest van grondrechten (27407, nr. 3);
- de motie-De Hoop Scheffer over de criteria voor toetreding (27407, nr. 4);
- de motie-De Graaf c.s. over de eventuele instelling van een senaat (27407, nr. 5);
- de motie-Rosenmöller c.s. over het onderbrengen van de functie van hoge vertegenwoordiger bij de Europese Commissie (27407, nr. 6).

(Zie vergadering van 10 oktober 2000.)

In stemming komt de motie-Patijn c.s. (27407, nr. 2).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdA, D66 en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-De Hoop Scheffer (27407, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, het GPV en de RPF voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-De Hoop Scheffer (27407, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van het CDA, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-De Graaf c.s. (27407, nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de VVD, het GPV, de RPF en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Rosenmöller c.s. (27407, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer, dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66, de VVD en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties er tegen, zodat zij is aangenomen.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het rapport van de tijdelijke commissie besluitvorming uitzendingen (26454) (debat met de regering).**

De beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Koenders** (PvdA): Mevrouw de voorzitter! Ik dank de regering voor de uitgebreide en heldere beantwoording van de vele vragen die zijn gesteld vanuit de Kamer. Ik denk dat wij kunnen concluderen dat zowel het debat met de commissie-Bakker als het debat met de regering uitzonderlijk constructief is geweest. Het reflecteert het belang van het Haagse vertrekpunt, zoals de commissie-Bakker dat heeft genoemd, om gezamenlijk te werken aan de versterking van de besluitvorming van vredesoperaties. Ik denk dat iedereen dat ook voelt, omdat iedereen weet dat dit besluiten zijn die op een verantwoorde wijze moeten worden genomen en dat daarvoor een goede voorbereiding nodig is. Ik sluit mij aan bij de woorden van de minister-president toen hij zei dat wij vanaf nu gezamenlijk aan de slag moeten, in onderscheiden verantwoordelijkheden. Ik denk dat dat de inzet van de PvdA in dit debat ook reflecteert. Daar hoort in ieder geval bij de versterking en de verheldering van de rol van het parlement. Er mag geen "verdamping" van verantwoordelijkheden plaatsvinden. Verder moet er een helder moment zijn waarop wij weten dat er inlichtingen komen en dat die aan een aantal criteria voldoen.

Mijn tweede termijn kan kort zijn, want ik wil alleen een aantal constateringingen doen en een Kameruitspraak vragen. Ik constateer een grotere helderheid met

betrekking tot artikel 100 van de Grondwet. Het besluit van de ministerraad is nu het kernpunt waarna in principe onverwijld een brief met uitgebreide informatie aan de Kamer wordt gezonden. Ik denk dat bij dat kernmoment de gezamenlijke verantwoordelijkheid begint van Kamer en kabinet voor de uitzending van militairen. Dit is ook van belang omdat voor ons dan de Handelingen van dit debat en hetgeen de minister-president vanmorgen heeft gezegd het begin zijn van de formalisering van het verkeer tussen Kamer en regering over de uitwerking van artikel 100. Daar kunnen wij mee instemmen. De Kamer zal in het licht van artikel 68 actiever geïnformeerd worden, althans op grond van de beperkte uitleg die de regering daar vanmorgen aan gegeven heeft. Dit is geen vaste procedure. Ik vind dit overigens wel een goede gedachte van het kabinet. Inlichtingen zijn altijd welkom. Deze inlichtingen moeten ons in staat stellen om later beter invulling te geven aan onze gezamenlijke verantwoordingsplicht. Ik constateer dat Actreq daar in principe onder valt.

In de brief die onverwijld verzonden wordt, moet een goede weergave staan van het onafhankelijke oordeel van de chef defensiestaf over de militaire risico's van de operatie. Ook moet er helderheid wordt gegeven over de juridische rechtsbasis, naast allerlei andere elementen.

Over het besluitvormingstraject inzake de zending van het luchtmobiele bataljon naar Srebrenica en de waarheidsvinding komen wij nog nader te spreken.

Ik heb van de minister van Buitenlandse Zaken begrepen dat vanaf het moment dat gesproken wordt over notificatie aan de Kamer een taskforce in werking treedt. Dit is dan wel niet de taskforce die ik voor ogen had, maar het ministerie van Algemene Zaken is er wel bij betrokken. Dit ministerie heeft mede als opdracht, eenduidige informatievoorziening aan de geledingen van het kabinet en voorbereiding voor eenduidige informatievoorziening aan de Kamer.

De directie algemene beleidszaken en de directie veiligheidsbeleid zullen gezamenlijk het toetsingskader actualiseren. Ik neem aan dat hierbij ook aandacht wordt besteed aan de exitstrategie, met inbegrip van het

belangrijke punt van de lokale bevolking. Wordt de Kamer in de gelegenheid gesteld om over de uitkomsten van dit overleg te spreken?

Mijn volgende constatering betreft Cyprus. Ik heb begrepen dat de regering nooit meer een dergelijke vraag op een dergelijke manier zal beantwoorden.

Ik constateer dat de minister van Defensie opnieuw en nog meer dan in het verleden het pleidooi van de PvdA voor de centrale rol van de CDS onderschrijft. Hij erkent het belang van het actief verder werken aan de integratiedelen bij crisis-beheersingsoperaties. Dit is een kernpunt van het defensiebeleid van de PvdA. Wij worden elke dag met de noodzaak daarvan geconfronteerd, niet alleen in Nederland, maar ook daarbuiten. Wil de minister van Buitenlandse Zaken in een korte notitie aangeven op welke wijze de conclusies uit de rapporten van Bakker en Brahimi aan elkaar gekoppeld kunnen worden?

Tot slot constateer ik dat de regering zich daadwerkelijk inzet om bij belangrijke bijdragen aan internationale vredesoperaties verzekerd te zijn van een relatieve invloed op het proces van voorbereiding en uitvoering van de missies. Het belang van het debat van vandaag is wel gebleken en ik vind het ook van belang om een groot aantal aanbevelingen die door de commissie-Bakker aan regering en parlement zijn voorgelegd door de Kamer te laten ondersteunen door middel van een motie. Daarom dien ik een motie in mede namens de leden Wilders, Van der Knaap, Dittrich, Vos, De Wit, Van Middelkoop en Van den Berg.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

gezien het rapport van de tijdelijke commissie besluitvorming uitzendingen;

in aanmerking genomen de met de regering gewisselde stukken;

stelt zich op achter de aanbevelingen genoemd onder de nrs. 1 t/m 9, 16, 18, 19, 22, 25 t/m 37, 39, 40, 42 en 43 van het rapport;